

02. Što je to bila Betlehemska zvijezda?

54 pitanja i odgovora o Isusu Kristu, pripremljenih od tima katoličkih teologa sa sveučilišta Navarra. Ovo je pitanje br. 2: „Što je to bila Betlehemska zvijezda?“

3.10.2009.

Prethodna pitanja

Betlehemska se zvijezda spominje u Matejevom evanđelju. Mudraci su se raspitivali u Jeruzalemu: "Gdje je taj

novorođeni kralj židovski? Vidjesmo gdje izlazi zvijezda njegova pa mu se dođosmo pokloniti." (Mt 2,2)

Prva dva poglavlja Matejevog i Lukinog evanđelja govore o nekim događajima iz Isusovog djetinjstva, te ih se običava nazivati "evanđelja djetinjstva". Zvijezda se pojavljuje u Matejevu "evanđelju djetinjstva". Evanđelja djetinjstva imaju ponešto drukčiji karakter od ostatka evanđelja. Zato su puna evokacija na tekstove Starog zavjeta koje čine događaje izuzetno bogate značenjima. U ovom smislu, njihova povijesnost ne može se ispitivati na isti način kao i povijesnost ostalih evanđeoskih zgoda. Među evanđeljima djetinjstva postoje razlike: ono Lukino je prvi dio evanđelja, dok je u Mateju kao sažetak sadržaja čitavog teksta. Poklon mudraca (Mt 2, 1-12) pokazuje kako pogani, koji ne pripadaju izraelskom narodu:

otkrivaju Božju objavu putem svojega proučavanja i ljudskih spoznaja (zvijezde), ali dolaze do punine istine samo pomoću Izraelovih Pisama.

U vrijeme sastavljanja evanđelja vjerovanje da rođenje nekoga važnoga ili neki važni događaj biva naviješten nekim čudom na nebeskom svodu bilo je sasvim normalno. Ovo su uvjerenje dijelili i poganski (usp. Svetonije, *De vita caesarum, Augustus*, 94; Ciceron, *De divinatione* 1,23,47; itd.) i židovski svijet (usp. Josip Flavije, *Bellum Iudaicum*, 5,3,310-312; 6,3,289). Štoviše, Knjiga Brojeva (pogl. 22-24) donosi proroštvo u kojemu se govori: "od Jakova zvijezda izlazi, od Izraela žezlo se diže" (Br 24,17). Ovaj se odlomak tumačio kao proročanstvo spasenja, o Mesiji. U ovim uvjetima, nude prikladan kontekst za razumijevanje znaka zvijezde.

Moderna se egzegeza pitala koji se to prirodni fenomen, kojega su ljudi onoga vremena protumačili kao izvanredan, mogao dogoditi na nebeskom svodu. Pretpostavke koje su ponuđene su uglavno ove tri: 1) Već je Kepler (17. st.) govorio o novoj zvijezdi, o supernovi: radi se o vrlo udaljenoj zvijezdi u kojoj se odvija eksplozija tako da, tijekom nekoliko tjedana, jače svijetli i može se primijetiti sa Zemlje; 2) Komet, budući da kometi slijede pravilnu, ali eliptičnu, putanju oko Sunca: u najudaljenijem dijelu svoje orbite nisu zamjetljivi sa Zemlje, ali ako su blizu mogu se vidjeti tijekom nekog vremena. Također, ovaj se opis podudara s onim na što se ukazuje u Matejevu izvještaju, ali pojava poznatih kometa koji se vide sa Zemlje ne uklapa se u datume sa zvijezdama. 3) Planetarna konjunkcija Jupitera i Saturna. Kepler je također svratio pozornost na ovaj periodički fenomen, koji se,

ako nismo pogriješili u izračunima, mogao dogoditi 6./7. godine prije naše ere, u godinama za koje istraživanja dokazuju da je rođen Isus.

Bibliografija: A. Puig, Jesús. Una biografía, Destino, Barcelona, 2005; S. Muñoz Iglesias, Los evangelios de la infancia. IV, BAC, Madrid, 1990; J. Danielou, Los evangelios de la infancia, Herder, Barcelona, 1969;

Vicente Balaguer

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
hr-hr/article/02-sto-je-to-bila-
betlehemska-zvijezda/](https://opusdei.org/hr-hr/article/02-sto-je-to-bila-betlehemska-zvijezda/) (25.03.2025.)